

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekű hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Kiadja: a Jánosháza és Vidéke
lapkiadóvállalat.

Dr. MARTON ADOLF

felelős szerkesztő.

1484

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.

Megjelenik minden szombaton.

Nyitótör sora 40 fillér. Hirdetések meg-
egyezés szerint közzétesznek.

Karácsony.

(V. L.) Készöntünk, Karácsony, örömek adója, enyhületnek hintője, munkának, gondnak pihentetője, hitnek szilárdítója, csüggedt lelkek fölemelője. Mily nagy, mily csodás is vagy Te. Míg embertalálta világnézetek egy generációval keletkeznek és temetkeznek: közel két ezredév óta állsz Te s poézised, millió embereken uralkodó hangulatod ma sem kisebb. S míg minden intézmény, mit ember formált, fejlesztett és zárt törvényszakazokkal szabályozott, alá van vetve a világ és nemzeti eszmék áramlásának, — a Te isteni eredetedre immár közel kétezer év mutat. S milyen kétezer év! A Te isteni eredetednek meg kellett küzdenie a mult bálványai-
val és e küzdelemben fenséges martiraiddal remegteted a pogány világnézet hatalmasait, majd könnyedén végeztél

az arianusokkal és szokláikkal és azt az orkányszerű áramlatot is, mellyel Európában a népelhelyezkedés történt, felhasználád terjeszkedésre és a lelkek beteltek a rendiségben, a feudális korban a Te keresztény tanaid szociális tartalmával. Ennek a nagy európai népelhelyezkedésnek borzalmas pusztulás, vandalizmus járt nyomában, de, szent karácsony, a Te miszteriumaidnak aligha árthatott annyit, mint a mai szkopsis, a szabadgondolkodás tetszetős jelszava és a hitközöny. S mégis nem több harang zügg-e ma s nem több, a napi munka szürke világában csüggedt, fáradt töprengő lélek emelkedik fel hozzád s lelke megtelik a karácsony nagy jelgégével:

»Békesség néktek a földön!»

A sivár életharcban sokszor megdöbbenve látjuk, hány embert nyügöztet a föld s hiu örömei, melyekért veri-

lékesen, a megroskadásig tíz könyökkel tülekednek, vagy elérve a Mammont, belevetik magukat a gyönyörök, a hiu ragyogás árájába és lelkükkel felemelkedni képtelenek. Már-már leragasztja, lenyüggözi az embert a földi salak: ám imára hívják a karácsonyi harangok és a szürke életgondok emberének lelkét megfürösztik a földi megváltás keresztényi élvei. Arany, tömjén és myrha helyett — még dást, — lelki megigazolást és élő hitet visz a század képtelgő fia az ujszülöttnek, akinek születése maga, világfennállás óta a legdemokratikusabb cselekedet volt: királyok királya, aki a bethlehemi istállóban született.

De ha ez a kor, amely a nivellálódás, a hatalmi kiváltságok elleni küzdés kora, nem értené meg a krisztusi, mindeneket átfogó, tiszta emberszereteten és egyen-

Hogyan készül el egy szerep.

Ira: János Mari.

Az én eleven motollám, akinek se keze, se nyelve meg nem áll egész nap, Csongrádi Bugya Anna, hivatására nézve szakácsné, azt mondja: »Látom én, a nagyságáék is csak úgy vannak a szerepökkel, mint mi a huszal, amit a mészáros elibénk ad: Ő nekik is-elejbéjük teszik a szerepüket, aztán annak is mindenik színész kezében más ize lesz, mint annak a husnak, ahány szakácsné megfőzi. Némelyik bizony ott is izetlen marad, a má-

Nekem imponál ez a Csongrádi Bugya Anna. Annyi bizonyos, hogy jobban félek a kritikájától, mint ő az enyémtől... Vajjon nem sóstam-e el ma a szerepemet? Bugya Anna azt tartja, inkább legyen egy csipetet sóltalan, amikor segíthetnek még rajta az asztalon. Igaz ez! Minden ember hoz magával egy kis »sót«, egy kis »dorsot« a színházba és ha a színész körvonalaz, vagy halvány a

játéka, a közönség kiszinezi, önkénytelenül kiegészíti magának a saját lelkéből, ki-ki a saját lelkülete szerint, de a túlhalmozott erőszakoskodó előadás az tolakodó és fásasztja a nézőt.

Igen, a »kunszt« abból áll, hogy túl ne fűszerezzük, amit feltálatunk.

Kimérik tehát a porciókat, kiosztják a szerepeinket. Hajh, nem mindig étvágyunk és gusztusunk szerint! Némelyik azt hiszi, hogy egy kiló vesepecsenye illette volna meg és kap egy fertálykító csontot.

Mi lecsapunk, mint a saskeselyű a pré-

vány blockjaira, miket műhelyébe gürgettel és ő nem bírta bevárni, hogy a hordárjai kicihelődjenek, hanem kettesével kapdosta őket föl és hordta ki az ajtaja elé. hogy maga maradjon a márvány darabjával.

Minben színészben van ennyi Michel Angelo! Ennyi türelmetlen mohóság, mellyel a szerepével négy szemközt akar lenni.

Ennyit tudok, ennyit el is mond-

hatok valamennyi kollegámról. Ami aztán a műhelyben megy végbe, az már titok.

A saját műhelyemet azonban ismerem és beszélhetek róla.

Az én érzésem, valamennyi szerepemmel való első találkozásom alkalmával az elragadtatás.

Kisebber jelzöt nem találok rá. Szerelmes vagyok valamennyibe. Stuart Máriaiba úgy, mint Fadot anyóba. (Az operában kerül színre nemsokára a »Tűcsök«.) Óriásinak látom valamennyit, lázban vagyok, míg meg nem ismerkedek vele annyira, hogy beleélem maga-

ni tőle, epen úgy, mint mikor távolról gyönyörködöm egy fölséges szép hegységben. Iger, így voltam a lomnici csuccsal, csodáltam és mikor elkezdtem rá fölmászni, akkor megijedtem tőle. Talán 18k sem bírok rá kapzkodni? Félek.

Ebben a második stádiumban talált szegény Paulai, mikor tudtomra adta, hogy az Ember tragédiájában Évát fogom játszani. A

STERN MŰR FIA

hornyolt-tötöcsöröp-gyára Jánosháza. Számos díjnyertes levél és kitüntetés. Allandóan kapható: I. rendű tégla II.

Hornyolt-tötöcsöröp:
Apró tötöcsöröp:

24
60
40

Gabona-árak	
— 1909. dec. 14-én. —	
Salzberger Rudolf jelentése szerint:	
Buza	13 — 13 10 korona.
Rizs	8 90 — 9 —
Árpa	6 80 —
Zab	7 00 — 7 20 „
Bab	9 —
Tengeri	8 — „
	pr. 100 kgr.
Irányzat	lanyha.

Marchbein Ignác

órák, ékszerész és látszerész
Jánosháza, Főút, 16. Gyógyszertár mellett.

ALAPÍTÁSI ÉV 1901.

Legalkalmasabb és legcélszerűbb

karácsonyi és újévi ajándék-tárgyak

beszerzési helye.

Raktáron tartok mindenféle szab. inga-, fali- és ébresztő-órákat, ugyancsak arany és ezüstű órákat, u. m. aranyláncok, gyűrűk, karkötők, fülbevalók stb. — Különlegességet tartok I. rendű „Omega” gyártmányú, ugyancsak lapos gavalier szabóórákból. „System Reskopf Patent” szabóórák 5 koronától feljebb. Nagy választéku raktár I. r. Kéniat onkat díszes tárgyakban. Órajavításokat elfogadok és azt a legpontosabban elkészítem, 1 évi írási-
beli jótállás mellett.

FONTOS ÉS LELKIIMMERETES KISZOLGÁLÁS!
Vidéki megrendelések még aznap elkészül-
tettek. — Tisztított aranyat és ezüstöt a napi
árlásnyam szerint beváltom. !!

Kérem a m. t. vevőközönségnek
szíves pártfogását és vagyok haza-
fias tisztelettel!

Marchbein Ignác

órák, ékszerész és látszerész.

Kiadó

azonnal, egy nagy üzlethelyi-
ség, lakással, JÁNOSHÁZÁN,
a vásártéren, az ujonnan épült
— (Kovács-féle házban.) —
Bővebb értesítést ad a kiadó
hivatalunk — vagy a tulaj-
donos Kovács szállodás
DEVECSERBEN (Nemzeti sz. álló.)

Eladó

egy igen jó billiard-asztal
(forgatható) dákokkal és go-
lyókkal együtt. — Értesítést
ad a Sörházban: Krenn József

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Rondori

alkalikus természetes
savanyúvíz

2947/tk. 1909. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A celldömölki kir. járásbíróóság,
mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Korányi Viktor budapesti lakos,
végrehajthatónak — Simon Jánosné sz.
Horváth Rozália és Bognár Ferencné
sz. Torok Rozália jánosházai lakosok,
végrehajtható szolgatartók elleni 2500 K
tőkekövetelés végrehajtási iránti végre-
hajtás ügyében a celldömölki kir. járás-
bíróóság területén lévő, a jánosházai 1398.
sz. teleknyvjelzőkönyvbe A/L 106. hrszám
alatt foglalt 168. sz. házsz. 248 öl te-
rületű ingatlan és az 1634. hrsz. alatt
foglalt közös sertés legelőhöz 180 öles
részre 368 K, — a jánosházai 1521.
sz. tjkvben A + 706/2/b. hrszám alatt
foglalt 845 1/3 öles (szántó a holtóban)
ingatlanra 168 K, — a + 706/3/a.
hrsztám alatt foglalt 132/3. öles ingat-
lanra (szántó a holtóban) 3 K, — a +
1326 hrsztám alatt foglalt I. holdas in-
gatlanra (erdő, legelő a kelédi ultra dű-
lőben) 109 K, — az I. 289. hrsztám
alatt foglalt 48. számú házsz. 197. öles
ingatlanra és az 1634. hrsztámú közös
sertés legelőről 350. öles részre 807 K,
— a II. 1240/2. hrsztám alatt foglalt
493 1/3 öles és az 1367/2. hrszt. alatt
foglalt 760. öles erdő és legelő a ke-
lédi ultra; illetve a karakói határra dű-
lőben 59 K, — a jánosházai 1456. sz.
tjkönyvben A I. 937. hrszt. alatt foglalt

I. hold 273. öles ingatlanból B. 8. a.
Simon Jánosné sz. Horváth Rozí 3/6-od
rész illetőségére (rét a közép dűlőben)
299 K, — a + 1338/a. hrszt. a foglalt
erdő, legelő karakói határra dűlőben
800 öles ingatlanból ugyanannak fele
rész illetőségére 65 K, — a + 1338/b.
hrszt. alatt foglalt 800. öles ingatlanból
ugyanannak 3/6. rész illetőségére (erdő,
legelő a karakói határra) 65 koronában
megállapított kikiáltási árban az ár-
verést elrendelte és hogy a fentebb
megjelölt ingatlanok 1909. évi december
hó 30. (harminc) napjának délelőtt 9
órákor, Jánosháza község házájánál meg-
tartandó nyilvános árverésen eladatni
fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak a
becsár 10 % -át készpénzben, vagy az
1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi
november hó 1-én 3333. szám a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 81. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-
küldött kezéhez letenni, vagy az 1881.
évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bá-
natpénznek a bíróságnal történt előleges
elhelyezeseről kiállított szabályos el-
ismervényt átszolgáltatni, — illetve vevő
a banatpénzt a vetelár 10 % -ig nyom-
ban kiegészíteni.

Celldömölki, 1909. évi okt. 20.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

DR. SZABÓ IMRE
kir. ítélőtáblai bíró.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből, BARCOLA.

Egyedüli Cognac-gőzfőződe állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható Jánosházán:
SINGER SÁNDOR üzletében.

Hallo! Halló!

A) Tudod-e mi a világ legnagyobb
szencziója?

B) A Blériot-féle repülőgép.

A) Dehogy, dehogy. A Blériot-féle szá-
vetek, amelyek csak

CSEH KÁLMÁN és FIA

ruházában kaphatók. Mesés szövet és olcsó.
12 forintért már szép divatos zakkó öltönyt
csinal, vagy szép felöltőt, vagy télikabátot.

Meggyőződhetik bárki, csak nézze meg
a kirakatot, ott az árak felülötelve vannak.

Kívánatra mintákat házhoz küldünk.

Elsőrendű munkaerő és szabász.

Cseh Kálmán és fia
férfi-szabók.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekű hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona

Kiadja: a Jánosháza és Vidéke-
lapkiadóvállalat.

Dr. MARTON ADOLF

felelős szerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.

Megjelenik minden szombaton.

Nyitlatter sora 40 fillér. Hirdetések meg-
egyezés szerint közöltnak.

Karácsony.

(V. L.) Köszöntünk, Karácsony, örömek adója, enyhületnek hintője, munkának, gondnak pihentetője, hitnek szilárdítója, csüggedt lelkek fölemelője. Mily nagy, mily csodás is vagy Te. Mig embertalálta világnézetek egy generációval keletkeznek és temetkeznek: közel két ezredév óta állsz Te s poézised, millió embereken uralkodó hangulatod ma sem kisebb. S mig minden intézmény, mit ember formált, fejlesztett és zárt törvényszakazokkal szabályozott, alá van vetve a világ és nemzeti eszmék áramlásának, — a Te isteni eredetedre immár közel kétezer év mutat. S milyen kétezer év! A Te isteni eredetednek meg kellett küzdenie a mult bálványai-
val és e küzdelemben fenséges martiraidal remegteted a pogány világnézet hatalmasait, majd könnyedén végeztél

az arianusokkal és szoktáikkal és azt az orkánszerű áramlatot is, mellyel Európában a népelhelyezkedés történt, felhasználjad terjeszkedésre és a lelkek beteltek a rendiségben, a feudális korban a Te keresztény tanaid szociális tartalmával. Ennek a nagy európai népelhelyezkedésnek borzalmas pusztulás, vandalizmus járt nyomában, de, szent karácsony, a Te miszteriumaidnak aligha árthatott aunit, mint a mai szkopsis, a szabadgondolkodás tetszetős jelszava és a hitközöny. S mégis nem több hang zúg-e ma s, nem több, a napi munka szürke világában csüggedt, fáradt töprengő lélek emelkedik fel hozzád s lelke megtelik a karácsony nagy jellegével:

»Békesség néktek a földön!«

A sivár életharcban sokszor megdöbbenve látjuk, hány embert nyűgöz le a föld s hiu örömei, melyekért veri-

tékesen, a megroskadásig tíz könyökkel tülekednek, vagy elérve a Mammont, belevetik magukat a gyönyörök, a hiu gyogyás árjába és lelkükkel felemelkedni képtelenek. Már-már leragasztja, lenyüggözi az embert a földi salak: ám imára hívják a karácsonyi harangok és a szürke életgondok emberének lelkét megfürösztik a földi megváltás keresztényi élvei. Arany, tömjén és myrha helyett — meg dást, — lelki megigazolást és élő hitet visz a század képtelgő fia az ujszülöttnek, akinek születése maga, világfennállás óta a legdemokratikusabb cselekedet volt: királyok királya, aki a bethlehemi istállóban született.

De ha ez a kor, amely a nivellálódás, a hatalmi torrasokból keletkezett kiváltságok elleni küzdelem kora, nem értené meg a krisztusi, mindeneket átfogó, tiszta emberszereteten és egyen-

Hogyan készül el egy szerep.

Irta Jászai Mari.

Az én eleven motollám, akinek keze, se nyelve meg nem áll egész nap, Csongrádi Bugya Anna, hivatására nézve szakácsné, azt mondja: »Látom én, a nagyságáék is csak úgy vannak a szerepükkel, mint mi a huszal, amit a mézárós elibénk ad. Ő nekik is elej-béjük teszik a szerepüket, aztán annak is mindenik színész kezében más ize lesz, mint annak a husnak, ahány szakácsné megfőzi. Némelyik bizony ott is izetlen marad, a má-

hogyan készült el a szerep.

Nekem imponál ez a Csongrádi Bugya Anna. Annyi bizonyos, hogy jobban félek a kritikájától, mint ő az enyémtől. . . . Vajjon nem sóztam-e el ma a szerepemet? Bugya Anna azt tartja, inkább legyen egy csipet sóval, akkor segíthetnek még rajta az asztalon. Igaz ez! Minden ember hoz magával egy kis »sót«, egy kis »borsot« a színházba és ha a színész körvonalaz, vagy halvány a

játéka, a közönség kiszinezi, önkénytelenül kiegészíti magának a saját lelkéből, ki-ki a saját lelkülete szerint, de a túlhalmozott erőszakoskodó előadás az tolakodó és ferasztja a nézőt.

Igen, a »kunszt« abból áll, hogy túl ne fűszerezzük, amit feltalálunk.

Kimérik tehát a porciókat, kiosztják a szerepeinket. Hajh, nem mindig érvagyunk és guszatusunk szerint! Némelyik azt hiszi, hogy egy kiló vesepecsenye illette volna meg és kap egy fertálykiló csontot.

Mi lecsapunk, mint a saskeselyű a pré-
vány blockjaira, miket műhelyébe görgettek és ő nem bírta bevárni, hogy a hordárai kicihelődjenek, hanem kettésével kapdosta őket föl és hordta ki az ajtaja elé, hogy maga maradjon a márvány darabjával.

Miben színéazben van ennyi Michel Angelo! Ennyi türelmetlen mohóság, mellyel a szerepével pégyzemközt akar lenni.

Ennyit tudok, ennyit el is mond-

hatok valamennyi kollegamról. Ami aztán a műhelyben megy végbe, az már titok.

A saját műhelyemet azonban és beszélhetek róla.

Az én érzésem, valamennyi szerepemmel való első találkozásom alkalmával az elragadtatás.

Kisebb jelzöt nem találok rá. Szerelmes-
vagyok valamennyibe. Stuart Máriába úgy, mint Fadot anyóba. (Az operában kerül szüre-
nemsókára a »Tücsök«.) Óriásinak látom az-
lamennyit, lázban vagyok, mig meg nem is-
merkedek vele annyira, hogy beleélem mag-
am a kor megszál-
félni tőle, epen úgy, mint mikor avóid gy-
nyörködöm egy fölséges szép hegyességben. Iger,
igy voltam a Iomnici csuccsal, csodáltam és
mikor elkezdtem rá fölmászni, akkor meg-
ijedtem tőle. Talán föl sem bírok rá kapasz-
kodni? Félek.

Ebben a második stádiumban talált sz-
gény Paulai, mikor tudtomra adta, hogy az
Ember tragédiájában Évát fogom játszani. A

hornyolt tetőcserep-gyára Jánosháza. Számos elismert
levél és kitüntetés. Állandóan kapható: I. rendű tégla 22 K

II

Hornyolt tetőcserep: - - - - -
Apró tetőcserep:

STERN MŰR-FIA

lőségén alapuló tanokat, amelyeket, mintha a szociális forrongás mentő egyenesen horgonyul kínálna a Gondviselés az emberiségnek: ott van a hagyományok gyönyörű kultusza, a fenyőgalyas gyertyácskák, csecse-becsékkal ékes karácsonyfa és ennek kimeríthetetlen, mindig megújuló és mindig új poezise. De hitvány, de sivár, de szerencsétlen, az az ember, akit a karácsonyfa, gyermekek öröme, magasabb régióba nem emel, aki még ilyenkor is leragad a földi salakba.

Szép vagy, karácsony! Tél apónak rágyújtó poezise Fehér lepelt kívánunk oda ki a kiserkedt vetésekre, fehér, melegítő lepeit, hogy reménykedve várjuk a kikeletet, hogy a karácsony poézisába beszéljön a szánkák csengettyűje. Lucifer ajkára adja Madách az »Ember tragédiájában« és pedig gáncsos, fitymálós értelemben ezt a szót: »Dicsőségedre irtál költeményt!« Csakhogy ez oly mély és nagy igazság, hogy a teremtés urához való legnagyobb lelki elragadtatás dithiranbjaként is mondhatjuk inaként. Senkisé megfogja ezt jobban megérteni, mint akit kényszerűség, vagy mód arra vezérel, hogy délszakra várja a Jézus születését. E sorok íróját kényszerűség, belegsége néssze idegenbe dobta és bár az ő lelkét is megérintik a szépség hűs szellője, e percben, mikor a karácsony téli képeire keres hasonlatot, a szabadság alatt, nyári kabátban, miközben kezét, arcát májusi nap heve barnítja, szeretne leborulni a tengerpartra s a

sutlógó hullámok mójába elegyíteni hála imáját, elragadtatását a Teremtő iránt, akinek csodás hatalmát érezi: »Uram! Dicsőségedre irtál költeményt!«
Ti otthonvalók, karácsonyt ünneplők, merítsetek minél több áhitatot, lelki megkönnyebbülést és lelki megigazolást a karácsony szép ünnepéből. Boldog karácsonyi ünnepeket!

Tisztujtás az izr. hitközségnél.

Hetek óta lázas izgalomban volt a közönség a december 16-iki választás miatt, mert két párt várta nehezen a döntő ütközetet s mindkét párt erősen bizott a győzelemben.

A készülődés, a kapacitálás, a szervezkedés után itélve előre látható volt az, hogy csak 1—2 szavazattöbbségről lehet majd szó. Végre elérkezett a nagy nap, a december 16-ika és délután fél 5 órakor már a legtöbb szavazó ott volt a tanácsteremben.

Az egész választási aktust csak röviden akartam a közönség tudomására hozni, de a »Vasvármegye« vasárnapi számában elferdítve, a valóságnak meg nem felelő módon hozza a választást, ezért szükségesnek tartom az egész tényállást leírni és lássa be a közönség, hogy innét céltudatosan, szeretik a Vasvármegyét felültetni. Reményem, azon hazug fráter, nem fog soká kéjelegni a hamis tudósítások szerkesztésében.

Tény az, hogy én szerveztem egy pártot, amely előtt kifejtettem, hogy a hitközségnek első sorban egy önálló, független, értelemes elnökre van szüksége, aki pártatlanul vezeti a hitközség ügyeit és aki méltóan az elnöki székre, vannak rá érdemei s nem fog szégyent hozni a jánosházai hitközségre,

ha azt bárhol képviselni fogja. Kijelentettem azt is, hogy a képviselőtestületbe az intelligens, előkelő tagokat kell bevinni, azok közül is csak azokat, akik az elvállalt tisztségeket lelkiismeretesen betöltik, de ne úgy, mint ez évben is, hogy egyetlen egyszer, azaz egyetlen egyszer sem volt határozatképes gyűlése a hitközségnek; mivel a megválasztott képviselőtestületi tagok nem jelentek meg. Elnöknek egyhangulag jelölte az én pártom Steiner Ignácot, templomgondnoknak Róth B. t. Mihelyt ez köztudomású lett, az ellenpárt is Steinert jelölte és Rothot; tehát erkölcsi vívmány az is, hogy elnök az lett s templomgondnok, akit én akartam.

Az én listámon Jánosháza kiváló polgárai szerepeltek, mint: Fischer József takarékpénztári igazgató, Kovács Henrik v., ukki bértó, Löwinger Ignác földbírtokos, Rozner József, Salzberger Mór nagykereskedők, Schlesinger Rudolf takarékpénztári igazgató, stb. A választási elnökek az én pártom Schlesinger Rudolf, esetleg Salzberger Mór kandidáltak, az ellenpárt jelöltjével, Collner Bélával szemben.

Én kértem a szavazás elrendelését, de Schlesinger és Salzberger visszalétek, így az ellenpárt jelöltje lett a választás vezetője.

A Vasvármegyének úgy küldték be, hogy az én pártom ki akarta tenni, ezen durvaságával és izléstelenségével az illető az egyéniségének a tükreét mutatta be. Amilyen a mardár, olyan a szólása.

A szavazást kérő ívet visszakértem az elnöktől s feleslegesnek jelenttem ki a szavazást as.

A választást vezető elnök, mily tapintatos és párton kívüli volt, mutatja azon ténykedése is, hogy az ahatszabályokat mindjárt megsértette, midőn egy Fuksz nevű szatócs egyszerűen átadta másnak a szavazó céduláját, ahelyett, hogy borítékban lett volna. Ezt a szavazatot meg kellett volna semmisítenie, de mert az ő pártjához tartozott, elfogadta.

szerepet, — darabot ismertem — ki nem ismeri? és rajongtam érte; így szólít meg egyszer: »Nos, hát asszony, azt a tragédiát adjuk és Évát maga játssza«. Ma sem tudom elképzelni, milyen képet vághattam, csak abból találgatom, amit Paulai pauszsképzés beszélt el a színháznál: »Nem lehet ezen a Jászain elgazodni — rajongott ezért az Éváért és tésék, most, hogy megkaptam, azt hiszik, örül neki?... szó nélkül meregeti rám a szeméit.«

Olyan tulságos nagynak, oly hatalmasnak látom minden egyes alkalommal a föl- megremülök tőle, mint a menyasszony a váru-város völgyénél, akivel a lakodalom estéjén egyedül hagyjak.

Azt hiszem, kétféle képen építjük föl alakjainkat mi színházak. Az egyik alulról fölfelé, a másik, én, fölülről lefelé. Nem úgy értem, mint ahogy a piramisokat építették, hanem például úgy, mintha az egyik kapná egy üres telket és arra építi a maga palotáját, házat vagy gunyhóját, ki-ki a »telítettség« szerinti. Én, én úgy érzem, hogy egy hegy áll előm, melyből ki kell faragnom az egyéniemet. Ugy, ahogy elem állnak, oly óriások, oly emberfölöttiek, vagy emberalattiak, hogy sehogyse illenek az emberek közé, Faragom

őket le, le, hogy hozzáférhető legyenek, egyszerűek, könnyen érthetőek, mint mi magunk látszunk lenni. Folyton azon dolgozok, hogy szedek el belőlük, mer még mindig olyanok, mint gyermekkorom meseinek alakjai, szeretlenek, óriások, angyalok, ördögök, tündérek, sárkányok. — Faragok, csiszolok; végre kényszerítem őket velem szembe nézni; megkíséreltem beszélni velük, olyan arcot kell ölteniük, amilyent már láttam valamikor — valahol — és olyan feleleteket kell adniok, aminőt már hallottam — vagy hiszem, hogy

De a te én enjeimet velem vállalom: kicsoda, kicsoda, mi járban van, mi dolga van itt az élők között és mi joga van önbelem költözni?

Kifürkuszem az izlését a legapróbb részletekig. Végre, mikor megelevenedett, nem illik öltözék nélkül hagynom a szerencsétlen hölgyet. Kikérem izlését földi élete alatt viselendő toalettjeire nézve. Mindjárt azonnal veszedelmesen megelégnék és bőbeszédűvé válik az én hölgyem. Határozott izlése és kívánságai vannak. Csak a szabót is elhozta volna magával, a képzelete világából, ahonnan ide csöppent, mert ezzel a toilette pretenzióval a fejemre zudítottá életem legkeservesebb szenvedéseit!

Tulajdonképpen ezt akarom elpanaszolni, mert tovább nem bírom hallgatással, béke-tűréssel ezt a martyrságot, melyért ő szent-sége a pápa atyánk, nekem már minden skrupulus nélkül »földoldozást« küldhetne elkövetett és még Isten segítségével elkövetendő vétkeinkért!

Hiszen ha ruha nem kellene a mi újszülött asszonyaink számára, akkor a színésznők élete csak úgyan »idyll« volna, amilyennek a legtöbb ember hiszi.

Nem irigylem modern asszonyok és asszonytársaimat.

Nekem eddig csak három modern asszonyom van. »Idegennő« az Othouban, »Magda« és ez a »Padovai hercegnő«, de ez a három asszony tönkre tesz; »vagyonilag« így hallottam ezt kifejezni, — olyan uras — és egészséges. Ezt nem tudom jól van-e mondván, nem hiszem, hanem úgy illik a másikhoz.

Ez a három asszony mindenemet felöltözte. Ugy értem, hogy minden hitelemet.

De milyen semmi volna, ha csak »anyagilag« ruházna! Kiszem a kis Kassai már nem ellenőrzi a »jólétemet« és nem aggódik miattam, hogy »koldusbotra« jutok. Általában senkisé aggódik e miatt — pardon, ha csak

